

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022953 19 Uvp
Banjaluka, 10.03.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R. V. iz B., koju zastupa punomoćnik I. Đ. advokat iz B. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv tuženog Fonda ..., u predmetu izvršenja presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022953 18 U od 28.01.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj 10.03.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022953 18 U od 28.01.2019. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak.

O troškovima postupka odlučiće Okružni sud u Banjaluci.

Obrazloženje

Pobijanom presudom koja je donesena po zahtjevu tužiteljice podnesenom u smislu odredbe člana 52. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu ZUS) nalaženo je tuženom da u roku od 30 dana od dana prijema iste, donese rješenje u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine.

U obrazloženju pobijane presude se navodi da se tužiteljica dana 29.06.2018. godine obratila sudu sa zahtjevom za donošenje rješenja u izvršenju presude istog suda broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine, koju je tuženi uredno primio, ali po istoj nije postupio, iako mu je to obaveza ustanovljena odredbom člana 50. ZUS, zbog čega je tužiteljica, nakon bezuspješnog obraćanja tuženom, pokrenula postupak u smislu odredbe člana 52. ZUS, odnosno zatražila je od suda donošenje rješenja koje će u svemu zamijeniti upravni akt tuženog. Sud je obrazložio da je od tuženog zatražio izjašnjenje o razlozima nepostupanja, koji su se sveli na to da je on protiv pomenute presude broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine podnio Vrhovnom sudu Republike Srpske zahtjev za njeno vanredno preispitivanje uz koji je prosljeđen cijeli upravni spis, a koje razloge sud cijeni neopravdanim, uz stav da je to pravno sredstvo vanredni pravni lijek koji ne odlaže izvršenje pravosnažne sudske presude. Sud zaključuje da su ispunjeni uslovi za primjenu odredbe člana 52. ZUS, ali da kako mu nije dostavljen upravni spis, koji i nije dužan da pribavlja, ne može donijeti upravni akt umjesto tuženog, već pobijanom presudom nalaže tuženom da od Vrhovnog suda pribavi upravni spis, te da u roku od 30 dana od dana prijema iste donese upravni akt u izvršenju presude broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija zakonitost iste zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu interpretira stav suda iz pobijane presude i iznosi da apsolutno

nije tačno da je odbio da izvrši presudu broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine, nego je njeno izvršenje bilo nemoguće, obzirom da je dana 13.10.2017. godine Vrhovnom sudu Republike Srpske podnio zahtjev za njeno vanredno preispitivanje uz koji je proslijeđen cijeli upravni spis, o čemu je uredno obavijestio tužiteljicu dopisom od 13.10.2017. godine. Navodi da je zbog više presuda donesenih u ovoj upravnoj stvari sa različitim uputama bio prinuđen podnijeti zahtjev za vanredno preispitivanje kako bi dobio tumačenje Vrhovnog suda Republike Srpske u pogledu spornih pravnih pitanja. Smatra da je iz prednjeg apsolutno jasno da nije postojala namjera da se presuda ne izvrši, a pogotovo da nije imao namjeru da ide protiv interesa stranke, jer u takvim situacijama kada Vrhovni sud preinači odluku Okružnog suda po kojoj stranke ostvare pravo, iste dolaze u preplatu i primorane su da vraćaju velike iznose za koje se ispostavi da su ih praktično neosnovano primale. Dodaje da je pobijanom presudom sud izašao iz okvira odredbe člana 52. ZUS. Naime, tim članom je predviđeno da će sud, ako ocijeni da dato obavještenje ne opravdava neizvršenje sudske odluke, donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa, to rješenje dostaviti organu nadležnom za izvršenje i o tome istovremeno obavijestiti organ koji vrši nadzor, što ovdje nije učinjeno, uz stav da ni sud nije imao upravni spis, niti je bio dužan da ga pribavlja, pa je stoga tuženom naložio donošenje novog upravnog akta. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se zahtjev tužiteljice podnesen u smislu odredbe člana 52. ZUS odbije.

Tužiteljica u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan i prevashodno usmjeren na odugovlačenje postupka. Ističe da svojim postupanjem tuženi krši načelo zakonitosti, načelo konačnosti i pravosnažnosti, načelo „legitimnih očekivanja stranke“, načelo pravne sigurnosti, te obaveznosti sudske presude. Dodaje da je u pobijanoj presudi nadležni sud zauzeo pravilan stav, ali da ipak ostaje nejasno kako pored svog autoriteta nije u stanju da uspostavi zakonito vođenje postupka. Predlaže da se zahtjev odbije i da se tuženi obaveže da tužiteljici nadoknadi troškove postupka koji se odnose na sastav odgovora na zahtjev od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.125,00 KM.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

U predmetnom postupku sud je odlučivao o zahtjevu tužiteljice podnesenom dana 29.06.2018. godine u smislu odredbe člana 52. ZUS, odnosno o zahtjevu za donošenje upravnog akta u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine, donoseći presudu čiji su razlozi protivrječni, pri čemu tuženi osnovano ukazuje da je odlučivanjem kao u pobijanoj presudi nižestepeni sud izašao iz okvira odredbe člana 52. ZUS.

Pri tome nije sporno da je tuženi uredno primio presudu broj 11 0 U 020410 17 U od 06.10.2017. godine, da istu nije izvršio u roku od 30 dana od dana prijema i to iz razloga što je protiv iste Vrhovnom sudu Republike Srpske dana 13.10.2017. godine podnio zahtjev za njeno vanredno preispitivanje uz koji je proslijeđen cijeli upravni spis, što su za tuženog opravdani razlozi za neizvršenje presude, kako se izjasnio, a za nižestepeni sud nisu, kako je obrazloženo u pobijanoj presudi.

Takođe, nije sporno ni to da odredba člana 52. ZUS propisuje da ako nadležni organ poslije poništenja upravnog akta ne donese novi upravni akt u propisanom roku, ili akt o izvršenju presude donesene na osnovu člana 31. stav 4. ovog zakona, stranka može posebnim podneskom tražiti donošenje takvog akta. Ako nadležni organ ne donese akt ni za 15 dana od ovog traženja, stranka može tražiti donošenje takvog akta od suda koji je donio presudu. Po

takvom zahtjevu sud će zatražiti od nadležnog organa obavještenje o razlozima zbog kojih upravni akt nije donio, a ako organ ne da obavještenje najkasnije u roku od sedam dana, ili ako dato objašnjenje ne opravdava neizvršenje sudske odluke, sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa.

Dosljednim i pravilnim tumačenjem odredbe člana 52. ZUS sasvim je jasno da u situaciji kada nižestepeni sud ocijeni da razlozi koje je dao tuženi ne opravdavaju neizvršenje sudske presude, onda sudu stoji na raspolaganju samo jedna mogućnost za odlučivanje, a to je donošenje upravnog akta umjesto tuženog organa sa daljim radnjama propisanim ovom odredbom. Dakle, odredba člana 52. ZUS ne daje ovlašćenje sudu da naloži tuženom da u „novom roku“ od 30 dana donese upravni akt u izvršenju presude, kako je ovdje odlučeno, a što sud „opravdava“ razlozima da nije mogao donijeti upravni akt jer mu nije dostavljen upravni spis koji i nije u obavezi da pribavlja, što nije postupanje zasnovano na odredbi člana 52. ZUS, kako to osnovano ističe tuženi u zahtjevu.

Kod takvog stanja stvari, donošenjem pobijane presude ostvareni su razlozi njene nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. ZUS zahtjev tuženog uvažava, presuda ukida i predmet vraća nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje, u skladu sa stavom 3. istog člana.

O troškovima postupka sud će odlučiti u konačnoj odluci, u skladu sa odredbom člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), u vezi sa odredbom člana 48. ZUS.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša